

BUFADORS DE BEVÍ

Osona

Des de Montesquiu pel coll de Beví i retorn per Sant Moí

Distància	15,4 km
Desnivell acumulat	600 m
Nivell de dificultat	fàcil
Data	19 de juny de 2019
Cartografia	Editorial Alpina. Lluçanès o Puigsacalm (1:25000)
Punts per a GPS	https://ca.wikiloc.com/rutes-senderisme/bufadors-de-bevi-38636700

A cavall entre l'Osona i el Ripollès, a la comarca natural del Bisaura, s'alça la Serra dels Bufadors. Li ve el nom d'un fenomen geològic ben interessant: els Bufadors de Beví. Es tracta d'una gran esquerda principal al crestall, flanquejada per dues de laterals més petites. N'és l'origen l'alternança d'estrats de margues (roques més toves) i gresos (més consistents). La forta inclinació ha produït que els gresos s'esberlessin i llisquessin sobre les margues. En espeleologia s'anomenen aquest tipus de cavitats «gravitacionals» en considerar la gravetat el factor clau de la seva formació. Tanmateix no es descarta que els terratrèmols de 1427 i 1428 en fossin l'origen o hi contribuïssin.

L'interior de les esquerdes està corcat de cavitats i fissures, bona part connectades entre sí, el que produeix el fenomen dels «bufadors». L'aire que circula per l'interior manté una temperatura constant al voltant dels 14°C. La diferència amb l'ambiental fa que a l'estiu l'aire fred —més pesant— surti per les cavitats inferiors. En canvi a l'hivern, aquest aire més calent i humit de l'interior, i menys dens que l'ambiental, surt pels de les cotes més altes, provocant l'aparició de gel en tota la contrada. No sempre totes les boques dels bufadors estan actives i, en determinades condicions, aquesta eixida d'aire s'acompanya de xiulets. Dins dels Bufadors hi regeix un microclima especial diferent al de l'entorn. Així hi trobarem grans blocs coberts de molsa i alguns tipus de falguera. En bona part perquè estan situats a l'obaga de la serra.

Els espeleòlegs han topografiat totes les cavitats, algunes de poca entitat. Altres, com la nº 8 té una profunditat de 52 metres i un recorregut de 400, amb sis boques.

L'itinerari que proposem parteix del Castell de Montesquiu, transcorre bona part per pistes seguint el PR-C 214. Podem escurçar-lo recorrent únicament el tram més interessant paisatgísticament, partint del Coll de Beví, vegeu-ho en [aquesta pàgina](#). Tot i partir de Montesquiu, la major part de l'itinerari és dins del terme de Santa Maria de Besora.

No té cap dificultat especial, excepte un curt tram a la carena de la serra on puntualment ens haurem d'ajudar amb les mans i transitarem amb un bon «pati» als nostres peus que requerirà extremar la precaució. Les bifurcacions estan ben indicades amb senyalització vertical.

Accés

Partim de l'aparcament del Castell de Montesquiu, perfectament indicat pel que no calen explicacions addicionals.

Castell de Montesquiu (652m)

Documentat d'ençà darreries del segle XIII, fou palau-residència dels senyors de Besora. Actualment és propietat de la Diputació de Barcelona per desig del seu darrer propietari, Emili Juncadella, muntanyenc, viatger, caçador i fotògraf, pertanyent a l'alta burgesia barcelonina, assassinat el juliol de 1936.

Prenem les indicacions del PR vers la Serra de Bufadors fins la Riera de la Solana.

Riera de la Solana (626m)

El PR marxa per la dreta, nosaltres ho fem per una pista paral·lela a l'esquerra i el retrobem al Coll dels Tres Pals. A l'alçada de les ruïnes del mas del Beví Gros (pal indicador) fem drecera deixant la pista per un camí poc definit a mà esquerra, fins a la Collada de Beví Gros on gaudim d'una bona vista del cingle meridional de la serra. El PR marxa a l'esquerra per accedir als Bufadors per ponent. Nosaltres anem a la dreta (E) en direcció al «camí rural» que atenyem bona estona més enllà. Es tracta del camí rural —pavimentat— entre Santa Maria de Besora i Vallfogona per Llaés. El seguim uns metres en direcció a Ripoll (esquerra) fins al coll.

Coll de Beví (917m)

Aquest és el punt indicat per iniciar l'itinerari que fèiem referència a la introducció. En parteixen dos camins. El de l'esquerra va per la carena. Nosaltres anem pel de la dreta (W), per l'obaga, i retrobarem el carener més endavant. Poc més enllà anem a l'esquerra, pel solell, per superar un turó. Hi ha un pas estret força exposat. És preferible i més fàcil fer-ho per la dreta, per l'obaga. Abans i després del Turó dels Bufadors, punt més prominent (1006m) de la serra, trobarem bons miradors sobre la contrada, especialment de Santa Maria de Besora i el turó del seu castell. Davallem fins al collet on per l'esquerra puja un corriol que parteix de prop de la Collada de Beví Gros. Continuem davallant fins a l'entrada dels Bufadors.

Bufadors de Beví (925m)

El recorregut per la gran esquerra no té pèrdua. Flanquejada per altes parets verticals, té un parell de ramificacions a dreta i esquerra. Una d'elles torna a comunicar-se amb la principal per una estreta fissura.

A l'interior podrem anar trobant fissures, balmes i boques en les que copsarem fàcilment la sortida de l'aire. Fem tot el recorregut de llevant a ponent. En acabar sortim sobre un camí on anem a l'esquerra fins a l'encreuament amb una pista que prenem a mà dreta, seguint de nou el PR en direcció a Sant Moí.

Sant Moí (675m)

Ermita veïna del mas homònim, coneguda també com Esglesiola de Sant Moí (o Sant Mus). Petita construcció preromànica —tal vegada un romànic primitiu— probablement edificada a finals del segle X, composta d'una nau rectangular, coberta amb cabirons de fusta i teula àrab. Al mur on s'obre l'absis, de forma semicircular, s'alça el campanar d'espada d'un sol ull. Es troba restaurada i en bon estat de conservació.

Sant Moí és un personatge llegendari a qui la tradició atorga el paper d'ermità que es dedicava a fer esclòps i envolta la seva mort de fets sobrenaturals.

Al costat de l'ermita hi ha col·locada una placa en record de quatre membres dels GRAPO, morts el juny de 1981 en un enfrontament amb la Guàrdia Civil. Tanmateix les cròniques més fiables de l'època senyalen la mort de dos d'ells al quarter de la Farga Bevié i dels altres dos una mica més al nord, a la Fogonella, on hauria acampat el grup.

De Sant Moí, seguint el PR prenem direcció al castell i, per una boxeda desforestada per l'arna *Cydalima Perspectalis*, baixem a creuar el torrent de les Dous on prenem el camí de les Planeses passant davant del mas homònim.

Collada de les Planeses (700m)

Seguint el PR anem a la dreta, però a la següent bifurcació el deixem per fer drecera pel ramal de l'esquerra. Més avall deixem la pista per un corriol a mà dreta per sortir de nou sobre la pista i el PR, poc abans del pont sobre la Riera de la Solana on prenem el camí de retorn al castell.